

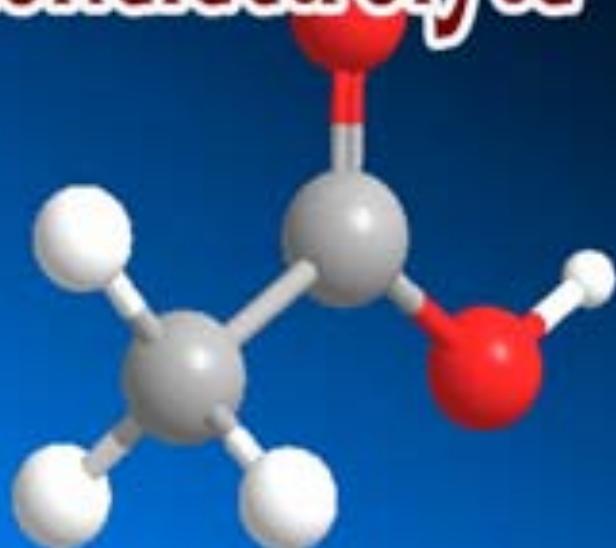
รายวิชาเคมีเพิ่มเติม (ว 32222) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

Chemistry

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาเคมี เล่ม ๑ หน่วยการเรียนรู้ กําต - เบส

เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอิเล็กโทรไลต์

Electrolyte and Nonelectrolyte

โดย นางสุพิลมยา วงศ์อุนด

ตัวแทนนักวิทยาศาสตร์ชั้นนำอย่าง

โรงเรียนบ้านผ่องพิทยาสรรค์ อําเภอบ้านผ่อง จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้
รายวิชาเคมีเพิ่มเติม รหัสวิชา ว32222 หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕

เล่มที่ ๑ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอิเล็กโทรไลต์

สุพิณยา วงศ์อุบล
กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์
โรงเรียนบ้านผือพิทยาสรรค์ อําเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 20

คำนำ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้รายวิชาเคมีเพิ่มเติม หน่วยการเรียนรู้ กรด-เบส
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ เล่มที่ ๑ เรื่องสารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอิเล็กโทรไลต์
ผู้จัดทำได้รวบรวมจากเอกสารและแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ของกระทรวงศึกษาธิการเพื่อให้นักเรียนได้ใช้
ประกอบการเรียนในห้องเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนได้ใช้วิธีการสอนหลายรูปแบบ
ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาและทักษะ ซึ่งจะเป็นการปลูกฝังให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนา^๑
ทั้งทางด้านความรู้ ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะ^๒
อันพึงประสงค์ตามเจตนาของหลักสูตร

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะสามารถทำให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจ
และนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

สุพินยา วงศ์อุบล

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้.....	1
ขอบข่ายการศึกษา เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	4
บัตรภาระงาน.....	5
แบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	6
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์ กรอบความรู้ เรื่องสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	9
เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่องสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	10
บัตรกิจกรรมที่ 1.1 การทดลองเรื่องสมบัติบางประการของสารละลาย.....	13
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.1 การทดลองเรื่องสมบัติบางประการของสารละลาย.....	17
บัตรกิจกรรมที่ 1.2 ทบทวนความเข้าใจ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไอลต์ และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	20
เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.2 ทบทวนความเข้าใจเรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไอลต์ และนอนอิเล็กโทรไอลต์.....	22
แบบทดสอบหลังเรียน.....	24
เฉลยแบบทดสอบหลังเรียน.....	26
สรุปพัฒนาการทางการเรียน.....	27
บรรณานุกรม.....	28

คำชี้แจงในการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติมหน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๕ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ประกอบด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้จำนวน ๑๑ เล่ม

เล่มที่ ๑ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

เล่มที่ ๒ เรื่อง ไอออนในสารละลายกรด – เบส

เล่มที่ ๓ เรื่อง ทฤษฎีกรด – เบส

เล่มที่ ๔ เรื่อง คุ้กรด – เบส

เล่มที่ ๕ เรื่อง การแตกตัวของกรดและเบส

เล่มที่ ๖ เรื่อง การแตกตัวเป็นไอออนของน้ำ

เล่มที่ ๗ เรื่อง pH ของสารละลาย

เล่มที่ ๘ เรื่อง อินดิเคเตอร์สำหรับกรด – เบส

เล่มที่ ๙ เรื่อง ปฏิกิริยาของกรดและเบส

เล่มที่ ๑๐ เรื่อง การไฟฟาระบบกรด – เบส

เล่มที่ ๑๑ เรื่อง สารละลายบัฟเฟอร์

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้นี้ เป็นเล่มที่ ๑ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์

และนอนอิเล็กโทรไลต์ใช้เวลาในการศึกษา ๒ ชั่วโมง การนำชุดกิจกรรมการเรียนรู้ไปใช้

ในการจัดกิจกรรมการสอนนั้น ต้องปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. บทบาทของครู

1.1 ครูต้องศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ โครงสร้างรายวิชาและแผนการจัดการเรียนรู้อย่างละเอียด เพื่อความเข้าใจ สามารถแนะนำเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ผู้เรียน ได้อย่างถูกต้อง ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนประสบผลสำเร็จ

1.2 ครูผู้สอนต้องใช้แผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่ไปกับชุดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.3 ครูต้องเตรียมชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ครบตามจำนวนนักเรียน เพื่อนักเรียนทุกคนจะได้ปฏิบัติกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างครบถ้วน

1.4 ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสื่อที่นักเรียนได้ศึกษาด้วยตนเอง โดยครุค雍ชี้แนะ กำกับดูแลนักเรียนในขณะปฏิบัติกิจกรรมในชุดกิจกรรมการเรียนรู้และครุภาระชี้แจงให้นักเรียนทราบบทบาทของตนเองในการเรียนให้ชัดเจน

1.5 การนำเข้าสู่บุทเบรียน ครุภารอธินายเนื้อหาพอสังเขป เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักเรียนมีความสนใจและเข้าใจเนื้อหาในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

1.6 อธิบายหลักเกณฑ์และวิธีการศึกษานิءองหาในบทเรียนให้นักเรียนฟังก่อน เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงวิธีการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างถูกต้อง การปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างเคร่งครัดและเน้นถึงความซื่อสัตย์

1.7 เมื่อครูอธิบายเรื่องไขหรือวิธีการเรียนด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนเข้าใจแล้วแจกชุดกิจกรรมการเรียนรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าและปฏิบัติกิจกรรม

1.8 การปฏิบัติภาระสอน ให้ดำเนินการตามแนวทางสอนเป็นขั้นตอน ในแผนการจัดการเรียนรู้

1.9 ในขณะที่นักเรียนกำลังศึกษาเนื้อหาหรือปฏิบัติกรรม ครูต้องคงอยู่และให้ความช่วยเหลือแนะนำในการปฏิบัติกรรมต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อนักเรียนจะได้ขอคำปรึกษาหากว่าได้ทันที

1.10 ครูต้องค่อยสังเกตพฤติกรรมเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม ตามแบบประเมินการร่วมกิจกรรมกลุ่ม และแบบประเมินการนำเสนอผลงานกลุ่มเพื่อบันทึกการปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ໄว้เป็นข้อมูลการประเมินผลการเรียน

1.11 เมื่อศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้แต่ละเล่มแล้ว ครูต้องช่วยเหลือนักเรียนในการสรุปเนื้อหาและอภิปรายร่วมกันแล้วให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียนและสังบัดกันตรวจแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อประเมินผลการเรียนว่ามีความรู้ความเข้าใจเพียงใด

1.12 ผลการประเมินของนักเรียนแต่ละคนหรือแต่ละกลุ่ม ควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มสะสมผลงานหรือแฟ้มข้อมูลนักเรียน

2. บทบาทของนักเรียน

2.1 อ่านมาตราฐานการเรียนรู้ สาระสำคัญ และจุดประสงค์การเรียนรู้ นักเรียนจะทราบว่า เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนสามารถทำอะไรได้บ้าง

2.2 ตอบแบบทดสอบก่อนเรียนตามความเข้าใจของนักเรียนด้วยตนเองเมื่อจะผิดบ้าง ก็ไม่เป็นไร ถ้านักเรียนศึกษาเนื้อหาและทำกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะตอบได้อย่างถูกต้องในภายหลัง

2.3 ศึกษานئื้อหาแต่ละเรื่องให้เข้าใจ เมื่อสงสัยให้ซักถามครู

2.4 เมื่อศึกษานئื้อหาและทำกิจกรรมครบถ้วน ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของนักเรียนอีกรอบหนึ่ง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติม ว32222 หน่วยการเรียนรู้กรด – เบส

เล่มที่ 1 สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอิเล็กโทรไลต์

ขอบข่ายการศึกษา

เล่มที่ 1 เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้ ว 3.2 : เข้าใจหลักการและธรรมชาติของการเปลี่ยนสถานะของสาร การเกิดสารละลาย การเกิดปฏิกิริยาเคมี มีกระบวนการสืบเสาะหาความรู้และจิตวิทยาศาสตร์ สื่อสารสิ่งที่เรียนรู้ และนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

มาตรฐานการเรียนรู้ ว 8.1 : ใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาศาสตร์ในการ สืบเสาะหาความรู้ การแก้ปัญหา รู้ว่าปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่เกิดขึ้นส่วนใหญ่มีรูปแบบที่ แน่นอน สามารถอธิบายและตรวจสอบได้ ภายใต้ข้อมูลและเครื่องมือที่มีอยู่ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เข้าใจ ว่าวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคม และสิ่งแวดล้อม มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน

สาระสำคัญ

อิเล็กโทรไลต์(Electrolyte) หมายถึง สารที่เมื่อละลายในน้ำจะนำไฟฟ้าได้เนื่องจาก มีไออ่อนบวกและไออ่อนลบเคลื่อนที่อยู่ในสารละลาย

นอนอิเล็กโทรไลต์(Non-electrolyte) หมายถึง สารที่ไม่สามารถนำไฟฟ้าได้เมื่อละลายนำ ทั้งนี้เนื่องจาก สารพากนอนอิเล็กโทรไลต์ จะไม่สามารถแตกตัวเป็นไออ่อนได้

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกประเภทของสารละลายโดยใช้การเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสและการนำไฟฟ้า เป็นเกณฑ์ได้
2. อธิบายเหตุผลที่สารละลายสารละลายอิเล็กโทรไลต์นำไฟฟ้าได้
3. สรุปสมบัติของสารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์ พร้อมทั้งระบุได้ว่า สารใดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ อิเล็กโทรไลต์อ่อน หรือนอนอิเล็กโทรไลต์ได้

บัตรภาระงาน

เรื่อง สารละลายน้ำอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

คำ解釋

ให้นักเรียนปฏิบัติกรรมดังต่อไปนี้

1. นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ 5-6 คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภาระในกลุ่ม
2. นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาชุดกิจกรรมการเรียนรู้เล่มที่ 1 เรื่องสารละลายน้ำอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์ใช้เวลา 2 ชั่วโมง
3. นักเรียนปฏิบัติตามกิจกรรมต่อไปนี้
 - 3.1 นักเรียนร่วมกันศึกษาจุดประสงค์การเรียนรู้
 - 3.2 นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เล่มที่ 1 จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
 - 3.3 นักเรียนศึกษานี้ือหาตามกรอบความรู้และแหล่งเรียนรู้อื่นเพิ่มเติม
 - 3.4 นักเรียนร่วมกันศึกษาและปฏิบัติตามบัตรกิจกรรมที่ 1.1-1.2
 - 3.5 นักเรียนทุกคนตรวจสอบคำตอบตามเฉลย และบันทึกคะแนนที่ได้ไว้ในสมุดบันทึกของนักเรียน

- 3.6 นักเรียนทุกคนทำแบบทดสอบหลังเรียน เล่มที่ 1 จำนวน 10 ข้อ ใช้เวลา 10 นาที
4. นักเรียนทุกคนควรให้ความร่วมมือกันในการคิด การสืบค้นข้อมูลการทดลอง และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตามชุดกิจกรรมจนเสร็จทุกกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติม ว32222 หน่วยการเรียนรู้ กรด – เปล

เล่มที่ 1 สารละลายน้ำอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

แบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

เล่มที่ 1 เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนิออกโทรไลต์

วิชาเคมีเพิ่มเติม (ว32222)

เวลา 10 นาที

ขั้นแมชยมศึกษาปีที่ 5

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์

- ก. สารละลายกรดเท่านั้น
- ข. สารละลายเบสเท่านั้น
- ค. สารละลายกรดและสารละลายเบสเท่านั้น
- ง. สารละลายกรด สารละลายเบส หรือสารละลายเกลือ

2. ถ้าจำแนกสารละลายอิเล็กโทรไลต์ตามความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออนจะแบ่งออกเป็นกี่ประเภท

- ก. 2 ประเภท
- ข. 3 ประเภท
- ค. 4 ประเภท
- ง. 5 ประเภท

3. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ที่มีสมบัติเป็นกรด

- ก. KNO_3
- ข. NaOH
- ค. CH_3COOH
- ง. HCl

4. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ที่มีสมบัติเป็นเบส

- ก. NaNO_3
- ข. KOH
- ค. NH_3
- ง. NH_4Cl

5. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรโอลิตที่มีสมบัติเป็นกลาง

- ก. NaCl
- ข. H₂SO₄
- ค. C₁₂H₂₂O₁₁
- ง. NaOH

6. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารอนอนอิเล็กโทรโอลิต

- ก. สารละลายกรด
- ข. สารละลายเบส
- ค. สารละลายเกลือ
- ง. น้ำตาลทราย

7. ในสารละลายอิเล็กโทรโอลิตข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้จัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรโอลิตอ่อน
- ข. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรโอลิตแก่
- ค. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ไม่ได้จัดเป็นสารอิเล็กโทรโอลิตอ่อน
- ง. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้จัดเป็นสารอิเล็กโทรโอลิตที่มีสมบัติเป็นกรดและเบสเท่านั้น

8. ในสารอนอนอิเล็กโทรโอลิตข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้จัดเป็นสารอนอนอิเล็กโทรโอลิต
- ข. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าจัดเป็นสารอนอนอิเล็กโทรโอลิต
- ค. สารอนอนอิเล็กโทรโอลิตเมื่อละลายในน้ำแตกตัวเป็นไอออนได้ดี
- ง. สารอนอนอิเล็กโทรโอลิตนำไฟฟ้าได้บางเล็กน้อย

9. ข้อใดกล่าวถึงสารละลายอิเล็กโทรโอลิตที่มีสมบัติเป็นกรดได้ถูกต้อง

- ก. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้า
- ข. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
- ค. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
- ง. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน

10. ข้อใดกล่าวถึงสาระลายอิเล็กโทร่ໄලต์ที่มีสมบัติเป็นแบบได้ลูกต้อง
- สาระลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
 - สาระลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
 - สาระลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
 - สาระลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน

ไปเรียนเคมีกันเถอะพากเรา

เฉลยแบบทดสอบก่อนเรียน

หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

เล่มที่ 1 เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอนอิเล็กโทรไลต์

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ง	6.	ง
2.	ก	7.	ก
3.	ง	8.	ป
4.	ข	9.	ค
5.	ก	10.	ง

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติม ว 32222 หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

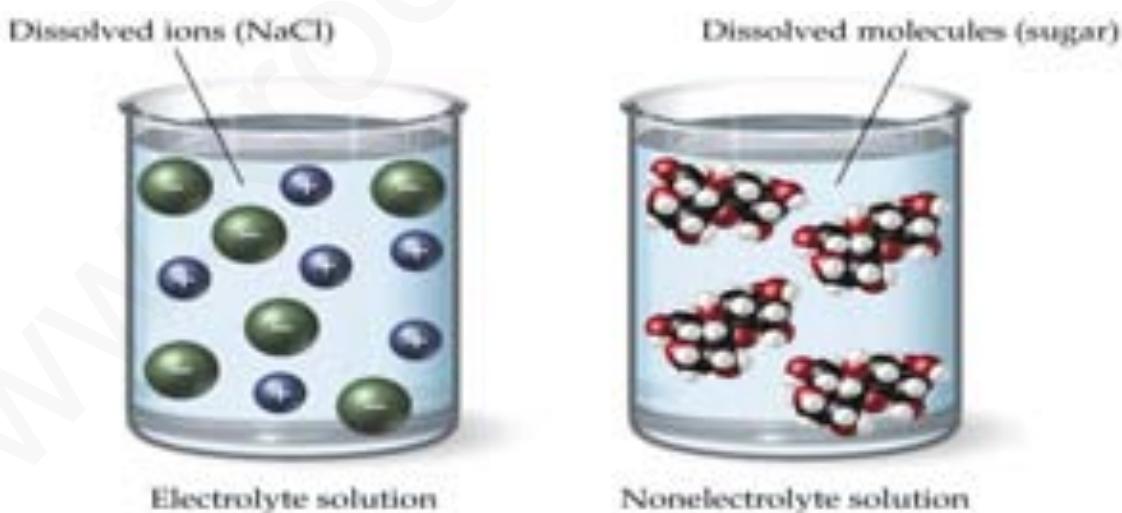
เล่มที่ 1 สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอนอิเล็กโทรไลต์

กรอบความรู้
เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์

สารประกอบแต่ละชนิด เมื่อนำไปหลอมเหลวหรือนำไปละลายน้ำจะมีความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออนได้ต่างกัน จึงจำแนกตามความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออนได้ 2 ประเภทคือสารอิเล็กโทรไอลต์(Electrolyte)และสารนอนอิเล็กโทรไอลต์(Non-electrolyte)

สารอิเล็กโทรไอลต์(Electrolyte) หมายถึง สารที่เมื่อละลายในน้ำจะนำไฟฟ้าได้ เนื่องจาก มีไอออนซึ่งอาจเป็นไอออนบวก หรือไอออนลบเคลื่อนที่อยู่ในสารละลาย สารละลาย ที่นำไฟฟ้าได้เรียกว่า สารละลายอิเล็กโทรไอลต์ สารละลายอิเล็กโทรไอลต์นี้อาจเป็นสารละลายกรด เปبس หรือเกลือก็ได้ ตัวอย่างเช่น สารละลายกรดเกลือ (HCl) สารละลายโซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) และสารละลายของเกลือ KNO_3 เป็นต้น โดยในสารละลายดังกล่าวประกอบด้วย ไอออน H^+ , Cl^- , OH^- , Na^+ , K^+ และ NO_3^- ตามลำดับ

สารนอนอิเล็กโทรไอลต์(Non-electrolyte) หมายถึง สารที่ไม่สามารถนำไฟฟ้าได้ เมื่อละลายน้ำ ทั้งนี้ เนื่องจาก สารพกนอนอิเล็กโทรไอลต์ จะไม่สามารถแตกตัวเป็นไอออนได้ เช่น น้ำตาล และ แอลกอฮอล์ เป็นต้น

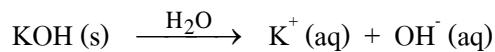
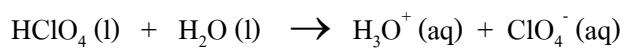
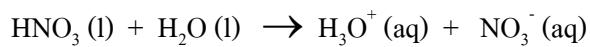

ภาพที่ 1.1 การเป็นสารอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์ของสาร
(ที่มา : <http://majorchemspa.wordpress.com>)

อิเล็กโทรไลต์แก่และอิเล็กโทรไลต์อ่อน

สารละลายน้ำที่สามารถแยกตัวเป็นไอออนของอิเล็กโทรไลต์ไม่เท่ากัน เมื่อทำการแยกตัวเป็นไอออนของอิเล็กโทรไลต์ที่ไม่เท่ากัน อิเล็กโทรไลต์ที่แยกตัวเป็นไอออนได้มากกว่า ก็จะนำไฟฟ้าได้ดีกว่า อิเล็กโทรไลต์ที่แยกตัวเป็นไอออนได้น้อยกว่า อิเล็กโทรไลต์แบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. อิเล็กโทรไลต์แก่ (strong electrolyte) หมายถึง สารที่ละลายน้ำแล้วแยกตัวเป็นไอออนได้มาก อาจจะแยกตัวได้ 100% และนำไฟฟ้าได้ดีมาก เช่น กรดแก่ และเบสแก่ และเกลือส่วนใหญ่จะแยกตัวได้ 100% สมการการแยกตัวของสารอิเล็กโทรไลต์แก่ที่อยู่ในน้ำเป็นดังนี้

2. อิเล็กโทรไลต์อ่อน (weak electrolyte) หมายถึง สารที่ละลายน้ำแล้วแยกตัวได้บางส่วนนำไฟฟ้าได้น้อย สมการการแยกตัวของสารอิเล็กโทรไลต์อ่อนที่อยู่ในน้ำเป็นดังนี้

ภาพที่ 1.2 แสดงการนำไฟฟ้าของสารละลายน้ำอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์
(ที่มา: 2012books.lardbucket.org)

การทดสอบการนำไฟฟ้าของสารละลาย

สารละลายที่นำไฟฟ้า ได้แก่ สารละลายของกรด เบส และเกลือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยขั้วไฟฟ้า 2 ขั้ว ต่อเข้ากับแหล่งไฟพลังงานไฟฟ้า (ให้ศักย์ไฟฟ้า) หลอดไฟ และสวิตซ์ ให้ครบวงจรถ้าในสารละลายที่ไม่มีไอออนอยู่ เช่น น้ำ หรือน้ำตาลทรายที่ละลายอยู่ในน้ำมัน จะมีพันธะแบบโโคเวเลนต์ ไม่สามารถแตกตัวเป็นไอออนได้ จึงไม่นำไฟฟ้า แต่ สารละลายของกรด เบส และเกลือบางชนิด เมื่อยอยู่ในน้ำจะแตกตัวเป็น ไอออนบวกและ ไอออนลบ ซึ่งเป็นไอออนที่เคลื่อนที่ในสารละลายทำให้เกิดการนำไฟฟ้าขึ้นได้

การทดสอบสมบัติอื่นๆ ของสารละลาย

1. การทดสอบความเป็นกรด-เบส จากการเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัส

- ถ้าสารละลายเป็นกรด จะเปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
- ถ้าสารละลายเป็นเบส จะเปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
- ถ้าสารละลายเป็นเกลือจะเปลี่ยนหรือ ไม่เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสก็ได้

นอกจากการใช้กระดาษลิตมัส อาจจะใช้อินดิเคเตอร์อื่น ๆ เช่น เมทิลเรคฟินอล์ฟทาลีน ก็ได้

2. การทดสอบปฏิกิริยาของกรดและปฏิกิริยาของเบส

บัตรกิจกรรมที่ 1.1
การทดลอง เรื่อง สมบัติบางประการของสารละลาย

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. จำแนกประเภทของสารละลายโดยใช้การเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสและการนำไฟฟ้าเป็นเกณฑ์ได้
2. อธิบายเหตุผลที่สารละลายอิเล็กโทรไอลต์นำไฟฟ้าได้
3. สรุปสมบัติของสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์ พร้อมทั้งระบุได้ว่าสารใดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไอลต์แก่ อิเล็กโทรไอลต์อ่อน หรือนอนอิเล็กโทรไอลต์ได้คำชี้แจง
 1. ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมการทดลอง สังเกตผลการทดลอง บันทึก และร่วมกันอภิปรายผลการทดลองและสรุปผลการทดลองในแบบบันทึกกิจกรรมการทดลอง
 2. เวลาที่ใช้ทำกิจกรรม 45 นาที คะแนนเต็ม 20 คะแนน

วันที่ทำการทดลอง

.....

- สมาชิกในกลุ่ม 1.
2.
3.
4.
5.
6.

จุดประสงค์การทดลอง

1. เพื่อศึกษาสมบัติบางประการของสารละลายอิเล็กโทรไอลต์และนอนอิเล็กโทรไอลต์ได้
2. อธิบายผลที่สารละลายอิเล็กโทรไอลต์นำไฟฟ้าได้แตกต่างกัน
3. จำแนกประเภทของสารละลาย โดยใช้การเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสและการนำไฟฟ้าของสารละลายเป็นเกณฑ์ได้
4. อธิบายและสรุปได้ว่าสารใดเป็นอิเล็กโทรไอลต์แก่ อิเล็กโทรไอลต์อ่อน

สารเคมีและอุปกรณ์

รายการ	ต่อ 1 กก.
สารเคมี	
1. สารละลายน้ำ HCl, CH ₃ COOH, NaCl, KNO ₃ , NaOH, KOH, NH ₃ , CH ₃ COONa, NH ₄ Cl, C ₂ H ₅ OH และ C ₁₂ H ₂₂ O ₁₁ เข้มข้น 1 mol/dm ³	ชนิดละ 4 cm ³
2. กระดาษลิตมัสสีแดงและสีน้ำเงิน	ชนิดละ 12 ชิ้น
3. น้ำกําลั่น	20 cm ³
อุปกรณ์	
1. หลอดทดลองขนาดเล็ก	12 หลอด
2. เครื่องตรวจการนำไฟฟ้า	1 ชุด
3. กระบอกตัวขนาด 10 cm ³	1 ใบ
4. ที่ตั้งหลอดทดลอง	1 อัน
5. กระженนาพิกาหรือแผ่นกระจก	1 อัน หรือ 1 แผ่น
6. แท่งแก้วคน	1 อัน

วิธีการทดลอง

1. ใส่สารละลายน้ำ HCl, CH₃COOH, NaCl, KNO₃, NaOH, KOH, NH₃, CH₃COONa, NH₄Cl, C₂H₅OH และ C₁₂H₂₂O₁₁ ที่มีเข้มข้น 1 mol/dm³ ปริมาตร 4 cm³ ลงในหลอดทดลองขนาดเล็กหลอดละชนิด
2. ทดสอบการเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสทั้งสีแดงและสีน้ำเงิน
3. ทดสอบการนำไฟฟ้าของสารละลายน้ำแต่ละชนิดโดยยุ่ง慮ด้วยตัวนำของเครื่องตรวจการนำไฟฟ้าให้ลึกเท่าๆ กัน สังเกตความสว่างของหลอดไฟ

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติม ว 32222 หน่วยการเรียนรู้ กรด – เปส

เล่มที่ 1 สารละลายน้ำอิเล็กโทรไลต์และอนโนอิเล็กโทรไลต์

ตารางบันทึกผลการทดลอง

สารละลายน้ำ	การเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้		
	การเปลี่ยนสีของลิตมัส	การนำไปฟื้น	ความสว่างของหลอดไฟ
HCl			
CH ₃ COOH			
NaCl			
KNO ₃			
NaOH			
KOH			
NH ₃			
CH ₃ COONa			
NH ₄ Cl			
C ₂ H ₅ OH			
C ₁₂ H ₂₂ O ₁₁			

คำถามท้ายการทดลอง

1. ถ้าใช้สมบัติการเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสเป็นเกณฑ์จำแนกสารละลายน้ำได้กี่ประเภทอะไรบ้าง

.....

.....

2. ถ้าใช้สมบัติการนำไปฟื้นเป็นเกณฑ์จำแนกสารละลายน้ำได้กี่ประเภท อะไรบ้าง

.....

.....

.....

3. สารละลายน้ำนำไปฟื้นได้แต่ละชนิด ทำให้หลอดไฟสว่างเท่ากันหรือไม่

.....

.....

.....

.....

สรุปผลการทดลอง

โว...เพี้ยง...

ได้คะแนนเต็มทุกคน

เฉลย
กิจกรรมที่ 1.1
การทดลอง เรื่อง สมบัติบางประการของสารละลาย

ผลการทดลอง

สารละลาย	การเปลี่ยนแปลงที่สังเกตได้		
	การเปลี่ยนสีของลิตมัส	การนำไปไฟฟ้า	ความสว่างของหลอดไฟ
HCl	น้ำเงิน \rightarrow แดง	นำ	สว่างมาก
CH ₃ COOH	น้ำเงิน \rightarrow แดง	นำ	สว่างน้อย
NaCl	ไม่เปลี่ยนสี	นำ	สว่างปานกลาง
KNO ₃	ไม่เปลี่ยนสี	นำ	สว่างปานกลาง
NaOH	แดง \rightarrow น้ำเงิน	นำ	สว่างมาก
KOH	แดง \rightarrow น้ำเงิน	นำ	สว่างมาก
NH ₃	แดง \rightarrow น้ำเงิน	นำ	สว่างน้อย
CH ₃ COONa	แดง \rightarrow น้ำเงิน	นำ	สว่างปานกลาง
NH ₄ Cl	น้ำเงิน \rightarrow แดง	นำ	สว่างปานกลาง
C ₂ H ₅ OH	ไม่เปลี่ยนสี	ไม่นำ	ไม่สว่าง
C ₁₂ H ₂₂ O ₁₁	ไม่เปลี่ยนสี	ไม่นำ	ไม่สว่าง

คำถามท้ายการทดลอง

1. ถ้าใช้สมบัติการเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสเป็นเกณฑ์จำแนกสารละลายได้กี่ประเภทอะไรบ้าง

แนวตอบ 3 ประเภท คือ

- สารละลายที่เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสน้ำเงินเป็นแดง แสดงว่ามีสมบัติเป็นกรด
- สารละลายที่เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสแดงเป็นน้ำเงิน แสดงว่ามีสมบัติเป็นเบส
- สารละลายที่ไม่เปลี่ยนสีกระดาษลิตมัสน้ำเงินและแดง แสดงว่ามีสมบัติเป็นกลาง

2. ถ้าใช้สมบัติการนำไปไฟฟ้าเป็นเกณฑ์จำแนกสารละลายได้กี่ประเภท อะไรบ้าง

แนวตอบ 2 ประเภท คือ

- สารละลายที่นำไฟฟ้า
- สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้า

3. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้แต่ละชนิด ทำให้หลอดไฟสว่างเท่ากันหรือไม่
แนวตอบ สารละลายที่นำไฟฟ้าได้แต่ละชนิด ทำให้หลอดไฟสว่างไม่เท่ากัน โดยการนำไฟฟ้าของสารละลายมีความสัมพันธ์กับจำนวนไอออนในสารละลาย ซึ่งส่วนหนึ่งมาจากการแตกตัวของสารละลาย การที่สารละลายนำไฟฟ้าได้แสดงว่าตัวละลายแตกตัวเป็นไอออน ได้มากหลอดไฟจะสว่างมากถ้าสารละลายมีไอ้อนน้อยหลอดไฟจะหรี่หรือถ้ามีไอ้อนน้อยมากหรือไม่มีไอ้อนหลอดไฟจะไม่สว่าง

สรุปผลการทดลอง

1. เมื่อใช้สมบัติการเปลี่ยนสีของกรดด่างลิตมัสเป็นเกณฑ์ จำแนกสารละลายได้เป็น 3 ประเภท คือ
 - 1.1 สารละลายที่เปลี่ยนสีกรดด่างลิตมัสเป็นน้ำเงินเป็นแดง แสดงว่ามีสมบัติเป็นกรดได้แก่ สารละลาย HCl CH_3COOH และ NH_4Cl
 - 1.2 สารละลายที่เปลี่ยนสีกรดด่างลิตมัสแดงเป็นน้ำเงิน แสดงว่ามีสมบัติเป็นเบสได้แก่ สารละลาย NaOH KOH NH_3 และ CH_3COONa
 - 1.3 สารละลายที่ไม่เปลี่ยนสีกรดด่างลิตมัสเป็นน้ำเงินและแดง แสดงว่ามีสมบัติเป็นกลางได้แก่ สารละลาย NaCl KNO_3 $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ และ $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$
2. เมื่อใช้สมบัติการนำไฟฟ้าเป็นเกณฑ์จำแนกสารละลายได้เป็น 2 ประเภท คือ
 - 2.1 สารละลายที่นำไฟฟ้า ได้แก่ สารละลายที่มีสมบัติเป็นกรดและเบสทุกชนิด และสารละลายที่มีสมบัติเป็นกลางบางชนิด คือ NaCl และ KNO_3 ,
 - 2.2 สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้า ได้แก่ สารละลายที่มีสมบัติเป็นกลางบางชนิดได้แก่ $\text{C}_2\text{H}_5\text{OH}$ และ $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$
3. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้แต่ละชนิดจะนำไฟฟ้าได้แตกต่างกัน ซึ่งสังเกตได้จากหลอดไฟสว่างไม่เท่ากัน แสดงว่าตัวละลายแตกตัวเป็นไอออนได้ต่างกัน
 - 3.1 สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ จัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ ได้แก่ HCl NaOH KOH NaCl KNO_3 CH_3COONa และ NH_4Cl
 - 3.2 สารละลายที่นำไฟฟ้าได้น้อยหรือไม่นำไฟฟ้าได้ไม่ดี จัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์อ่อน ได้แก่ CH_3COOH และ NH_3

ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ รายวิชาเคมีเพิ่มเติม ว32222 หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

เล่มที่ 1 สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอิเล็กโทรไลต์

3.3 สารละลายน้ำนำไปฟื้นฟ้า จัดเป็นสารละลายนอนอิเล็กโทรไอล์ต์ ได้แก่

C_2H_5OH และ $C_{12}H_{22}O_{11}$

4. สารละลายน้ำที่มีสมบัติเป็นทั้งกรดและเบสทุกชนิดเป็นสารละลายนอนอิเล็กโทรไอล์ต์
5. สารละลายน้ำที่มีสมบัติเป็นกลางมีทั้งนำไปฟื้นฟ้าและนำไปฟื้นฟ้า
6. สารละลายน้ำที่มีสมบัติเป็นกลางและนำไปฟื้นฟ้าได้จัดเป็นสารอิเล็กโทรไอล์ต์

ยอดเยี่ยมเลย

พากเรา

บัตรกิจกรรมที่ 1.2

ทบทวนความเข้าใจ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

ชุดประสบการณ์การเรียนรู้

1. จำแนกประเภทของสารละลายโดยใช้การเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสและการนำไฟฟ้าเป็นเกณฑ์ได้

2. อธิบายเหตุผลที่สารละลายสารละลายอิเล็กโทรไลต์นำไฟฟ้าได้

3. สรุปสมบัติของสารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์ พร้อมทั้งระบุได้ว่าสารใดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ อิเล็กโทรไลต์อ่อน หรือนอนอิเล็กโทรไลต์ได้คำชี้แจง

1. จงตอบคำถามหรือเติมช่องว่างด้วยคำหรือข้อความสั้นๆ ให้ถูกต้อง

2. เวลาที่ใช้ทำกิจกรรม 20 นาที คะแนนเต็ม 20 คะแนน

1. จงเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

สาร	สภาพการนำไฟฟ้า (มาก, น้อย, ไม่นำ)	อิเล็กโทรไลต์ (แก่, อ่อน, นอนอิเล็กโทรไลต์)
HBr		
NaOH	มาก	
C ₁₁ H ₂₂ O ₁₁		
CH ₃ COOH		
HCl		แก่
C ₂ H ₅ OH		
NH ₃		
KOH	มาก	
HNO ₃		
H ₂ SO ₄		

2. จงตอบคำตามลงในช่องว่างให้ได้ความสมบูรณ์

2.1 สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ เรียกว่า

.....
2.2 สารที่ไม่สามารถนำไฟฟ้าได้มื่อละลายน้ำเรียกว่า

.....
2.3 ถ้าจำแนกสารละลายอิเล็กโทร ไลต์ตามความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออนจะแบ่งออกเป็น กี่ประเภท อะไรบ้าง

.....
2.4 สารที่ละลายน้ำแล้วแตกตัวเป็นไอออน ได้มาก อาจจะแตกตัวได้ 100% เรียกว่า

.....
2.5 สารที่ละลายน้ำแล้วแตกตัวได้บางส่วนนำไฟฟ้าได้น้อยเรียกว่า

.....
2.6 สารละลายอิเล็กโทร ไลต์ที่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงินมีสมบัติเป็น

.....
2.7 สารละลายอิเล็กโทร ไลต์ที่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดงมีสมบัติเป็น

.....
2.8 สารละลายอิเล็กโทร ไลต์ที่ไม่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสมีสมบัติเป็น

.....
2.9 จงเขียนสมการการแตกตัวเป็นไอออนในน้ำของ HBr ซึ่งเป็นอิเล็กโทร ไลต์แก่

.....
2.10 จงเขียนสมการการแตกตัวเป็นไอออนในน้ำของ HCN ซึ่งเป็นอิเล็กโทร ไลต์อ่อน

เฉลยบัตรกิจกรรมที่ 1.2

ทบทวนความเข้าใจ เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

1. จงเติมข้อความในช่องว่างให้สมบูรณ์

สาร	สภาพการนำไฟฟ้า (มาก, น้อย, ไม่นำ)	อิเล็กโทรไลต์ (แก่, อ่อน, นอนอิเล็กโทรไลต์)
HBr	มาก	แก่
NaOH	มาก	แก่
$C_{11}H_{22}O_{11}$	ไม่นำ	นอนอิเล็กโทรไลต์
CH_3COOH	น้อย	อ่อน
HCl	มาก	แก่
C_2H_5OH	ไม่นำ	นอนอิเล็กโทรไลต์
NH ₃	น้อย	อ่อน
KOH	มาก	แก่
HNO ₃	มาก	แก่
H_2SO_4	มาก	แก่

เป็นกำลังใจให้นะคะ

สู้ๆ.....

2. จงตอบคำถามลงในช่องว่างให้ได้ความสมบูรณ์

2.1 สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ เรียกว่า

สารละลายอิเล็กโทรไลต์

2.2 สารที่ไม่สามารถนำไฟฟ้าได้มีอัลตราน้ำเรียกว่า

สารนอนอิเล็กโทรไลต์

2.3 ถ้าจำแนกสารละลายอิเล็กโทรไลต์ตามความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออน จะแบ่งออกเป็นกี่ประเภท อะไรบ้าง

2 ประเภท กือ 1. สารละอิเล็กโทรไลต์แก่ 2. สารละลายอิเล็กโทรไลต์อ่อน

2.4 สารที่ละลายน้ำแล้วแตกตัวเป็นไอออนได้มาก อาจจะแตกตัวได้ 100% เรียกว่า

สารละอิเล็กโทรไลต์แก่

2.5 สารที่ละลายน้ำแล้วแตกตัวได้น้อยส่วน นำไฟฟ้าได้น้อยเรียกว่า

สารละลายอิเล็กโทรไลต์อ่อน

2.6 สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมจากแดงเป็นน้ำเงินมีสมบัติเป็น

กรด

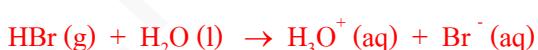
2.7 สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมจากน้ำเงินเป็นแดงมีสมบัติเป็น

เบส

2.8 สารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่ไม่เปลี่ยนสีของกระดาษลิตมแม้จะเป็น

กลาง

2.9 จงเขียนสมการการแยกตัวเป็นไอออนในน้ำของ HBr ซึ่งเป็นอิเล็กโทรไลต์แก่

2.10 จงเขียนสมการการแยกตัวเป็นไอออนในน้ำของ HCN ซึ่งเป็นอิเล็กโทรไลต์อ่อน

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

เล่มที่ 1 เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และนอนอิเล็กโทรไลต์

วิชาเคมีเพิ่มเติม (ว32222)

เวลา 10 นาที

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

คะแนนเต็ม 10 คะแนน

คำชี้แจง ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย (X) ทับตัวอักษร ก ข ค หรือ ง ที่ถูกที่สุดเพียงช่องเดียว

1. ในสารละลายอิเล็กโทรไลต์ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้จัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์อ่อน
- ข. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่
- ค. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ไม่จัดเป็นสารอิเล็กโทรไลต์อ่อน
- ง. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้จัดเป็นสารอิเล็กโทรไลต์ที่มีสมบัติเป็นกรดและเบสเท่านั้น

2. ข้อใดกล่าวถึงสารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่มีสมบัติเป็นกรดได้ถูกต้อง

- ก. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้า
- ข. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
- ค. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
- ง. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน

3. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารนอนอิเล็กโทรไลต์

- ก. สารละลายกรด
- ข. สารละลายเบส
- ค. สารละลายเกลือ
- ง. น้ำตาลทราย

4. ข้อใดกล่าวถึงสารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่มีสมบัติเป็นเบสได้ถูกต้อง

- ก. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
- ข. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน
- ค. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากน้ำเงินเป็นแดง
- ง. สารละลายที่นำไฟฟ้าและเปลี่ยนสีของกระดาษลิตมัสจากแดงเป็นน้ำเงิน

5. ข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์

- ก. สารละลายกรดเท่านั้น
- ข. สารละลายเบสเท่านั้น
- ค. สารละลายกรดและสารละลายเบสเท่านั้น
- ง. สารละลายกรด สารละลายเบส หรือสารละลายเกลือ

6. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์ที่มีสมบัติเป็นกลาง

- ก. NaCl
- ข. H_2SO_4
- ค. $\text{C}_{12}\text{H}_{22}\text{O}_{11}$
- ง. NaOH

7. ถ้าจำแนกสารละลายอิเล็กโทรไลต์ตามความสามารถในการแตกตัวเป็นไอออนจะแบ่งออกเป็น กี่ประเภท

- ก. 2 ประเภท
- ข. 3 ประเภท
- ค. 4 ประเภท
- ง. 5 ประเภท

8. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ที่มีสมบัติเป็นกรด

- ก. KNO_3
- ข. NaOH
- ค. CH_3COOH
- ง. HCl

9. สารละลายข้อใดจัดเป็นสารละลายอิเล็กโทรไลต์แก่ที่มีสมบัติเป็นเบส

- ก. NaNO_3
- ข. KOH
- ค. NH_3
- ง. NH_4Cl

10. ในสารนอนอิเล็กโทรไลต์ข้อใดกล่าวถูกต้อง

- ก. สารละลายที่นำไฟฟ้าได้ดีจัดเป็นสารนอนอิเล็กโทรไลต์
- ข. สารละลายที่ไม่นำไฟฟ้าจัดเป็นสารนอนอิเล็กโทรไลต์
- ค. สารนอนอิเล็กโทรไลต์เมื่อละลายในน้ำแตกตัวเป็นไอออนได้ดี
- ง. สารนอนอิเล็กโทรไลต์นำไฟฟ้าได้บ้างเล็กน้อย

เฉลย

แบบทดสอบหลังเรียน

หน่วยการเรียนรู้ กรด – เบส

เล่มที่ 1 เรื่อง สารละลายอิเล็กโทรไลต์และอนอนอิเล็กโทรไลต์

ข้อ	คำตอบ	ข้อ	คำตอบ
1.	ค	6.	ก
2.	ค	7.	ก
3.	ง	8.	ง
4.	ง	9.	ช
5.	ง	10.	ช

เก่งมากนักเรียน

สรุปพัฒนาการทางการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

เล่มที่ 1 เรื่อง สาระภาษาอิเล็กทรอนิกส์และนอนอิเล็กทรอนิกส์

รายการ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
แบบทดสอบก่อนเรียน	10
กิจกรรมที่ 1.1	20
กิจกรรมที่ 1.2	20
แบบทดสอบหลังเรียน	10

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

ชัยวัฒน์ เจนวนิชย์. (2537). พจนานุกรมเคมี. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

นิพนธ์ ตั้งคณาธรักษ์ และ คณิตา ตั้งคณาธรักษ์. (2554). Compact เคมี ม.5. กรุงเทพฯ: เม็ค.

วีระชาติ สวนไพรินทร์. (2537). คู่มือเตรียมสอบเคมี ม. 4-6. กรุงเทพฯ: ภูมิบันทิค.

ศรีลักษณ์ ผลวัฒนา และ ประดับ นาคแก้ว. (2551). หนังสือเรียนเคมีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

ภาคเรียนที่ 2. กรุงเทพฯ: เม็ค.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม

เคมี เล่ม 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). คู่มือครู รายวิชาเพิ่มเติม

เคมี เล่ม 3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค.ลาดพร้าว.

สมพงษ์ จันทร์โพธิ์ศรี. (ม.ป.ป.). Chemical Concepts เคมี ม.4-5-6.

กรุงเทพฯ: บริษัท ไฮอีดพับลิชชิ่ง.

สำราญ พฤกษ์สุนทร. (ม.ป.ป.). คู่มือสาระการเรียนรู้พื้นฐานและเพิ่มเติม

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ เคมี ม. 5 เล่ม 3. กรุงเทพฯ: พ.ศ.พัฒนา จำกัด.

